Instanța de fond: Judecătoria ***** sediul Centru judecător Octavian Dvornic
Dosarul nr. 2r-180/24
2-20001584-02-2r-17012024

D E C I Z I E

05 martie 2024 mun. *****

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții de Apel *****

Având în componență:
Președintele completului , judecătorul Eugeniu Clim
Judecătorii Steliana Iorgov și Olga Cojocaru

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de lichidatorul Iovu Oleg, în interesele S.R.L.„Comalion LCA", împotriva încheierii Judecătoriei ***** sediul Centru din 21 noiembrie 2023, adoptată în cauza civilă inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L.„Comalion LCA" către S.R.L. „Construct Major Centru", Negară Ivan, Platica Grigore, privind constatarea nulității actelor juridice, repunerea în poziția anterioară, rezoluțiunea contractului, încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată, -

c o n s t a t ă :

La data de 20 ianuarie 2020, reclamantul S.R.L.„Comalion LCA" s-a adresat în instanța de judecată cu cerere către S.R.L. „Construct Major Centru", Negară Ivan, Platica Grigore, solicitând constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28 august 2017, declararea nulității facturii fiscale emise în temeiul contractului de vânzare-cumpărare, repunerea în poziția anterioară, rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28 august 2017, precum și încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul indică că, pârâtul Negară Ivan a fost angajat al companiei S.R.L. „Comalion LCA" din anul 2013 în funcția de director comercial conform fișei contabile. La data de 08.04.2019 pârâtul Negară Ivan a demisionat de la compania reclamantă. Administratorul actual și asociatul unic al S.R.L. „Comalion LCA",- Cecetov Ludmila a acordat pârâtului Negară Ivan împuterniciri de reprezentare a societății reclamante.

Menționează reclamantul că, în perioada activității pârâtului Negară Ivan în funcția de director comercial, a acționat din numele și în interesele S.R.L. „Comalion LCA” în baza mai multor procuri de reprezentare și anume, procura nr. 525 din 10.02.2016, nr. 561 din 08.02.2017, nr. 1813 din 11.05.2017 și nr. 519 din 06.02.2019. La 04.07.2017, S.R.L. „Comalion LCA” și-a înregistrat dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 95 situat str. ***** 2/1, mun. ***** cu nr. cadastral 0100201.270.02.095, ulterior la 28.08.2017 S.R.L. „Comalion LCA” în calitate de vânzător, reprezentată de către Plătică Grigore, acționând în temeiul procurii nr. 561 din 08.02.2017 autentificată de notarul public Popovici Veronica la aceiași dată și S.R.L. „Construct Major Centru” în calitate de cumpărător, reprezentată de administratorul Negară Ivan, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28.08.2017, având ca obiect vânzarea apartamentului nr. 95 situat pe str. ***** 2/1, mun. ***** cu suprafața de 94, 4 m^2, cu nr. cadastral *****

Consideră reclamantul că, prețul bunului imobil stabilit conform contractului de vânzare-cumpărare în sumă de 730 290, 52 lei, este unul derizoriu cu mult sub valoarea de piață a apartamentului, or, conform raportului de evaluare întocmit de către S.R.L. „Gofma Consulting” nr. 19/156 s-a stabilit că, valoarea de piață a apartamentului, - obiect al contractului de vânzare-cumpărare este de 1 033 405 lei. La 28.08.2017 a fost emisă factura fiscală seria WI nr. 7013567 în sumă de 730290,52 lei semnată din partea S.R.L. „Comalion LCA” de către Negară Ivan. În perioada de valabilitate a procurilor Administratorul și Asociatul unic al S.R.L. „Comalion LCA”, - Cecetova Ludmila nu a solicitat de la reprezentatul Negară Ivan dări de seamă cu privire la exercitarea împuternicirilor sale, nu a verificat modul și corectitudinea exercitării împuternicirilor precum și a gestionării activității societății “Comalion LCA” S.R.L având în vedere încrederea acordată. În prezent, împuternicirile acordate au fost retrase și nu mai există. Astfel, acțiunile lui Negară Ivan în calitate de reprezentant al S.R.L. „Comalion LCA” și actele juridice încheiate sunt lovite de nulitate absolută prevăzute de art. 328 Cod civil.

La data de 18 iulie 2023, reprezentantul pârâților S.R.L. „Construct Major Centru”, - Negară Ivan, Platica Grigore, avocatul Comanici Inga prin intermediul cancelariei Judecătoriei ***** (sediul Centru) a depus cererea cu privire la aplicarea excepției de tardivitate solicitând în temeiul art. 186^1 Cod de procedură civilă, respingerea cererii de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Comalion LCA” privind anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28 august 2017 în partea pretenției bazate pe prevederile art. 228, 231, 233 Cod civil, ca fiind una tardivă.

La data de 19 iulie 2023 reprezentatul pârâtului S.R.L. „Construct Major

Centru”, avocat Gheorghiță Constantin prin intermediul poștei electronice a Judecătoriei ***** (sediul Centru) a depus cerere cu privire la aplicarea excepției de tardivitate și respingerea cererii de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Comalion LCA” privind anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28 august 2017 în partea ce ține de invocarea temeiurilor de nulitate relativă.

În motivarea cererii privind excepția de tardivitate reprezentanții pârâților indică faptul că, reclamantul S.R.L. „Comalion LCA”, indică drept temei de nulitate – comportamentul dolosiv și viclean al pârâților Negară Ivan și Platica Grigore, S.R.L. „Construct Major Centru”.

Prin încheierea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 21 noiembrie 2023 a fost admisă parțial cererea reprezentanții pârâților S.R.L. „Construct Major Centru”, Negară Ivan, Platica Grigore privind aplicarea excepției de tardivitate.

S-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L.”Comalion LCA” în proces de insolvabilitate împotriva S.R.L. „Construct Major Centru”, Negară Ivan, Platica Grigore, privind constatarea nulității relative a contractului de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28.08.2017 în temeiul 231 Cod civil, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

S-a respins cererea reprezentanților pârâților S.R.L. „Construct Major Centru”, Negară Ivan, Platica Grigore privind aplicarea excepției de tardivitate a acțiunii în temeiul prevederilor art. 226 Cod civil, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la data de 05 decembrie 2023 lichidatorul Iovu Oleg, acționând în interesele S.R.L. „Comalion LCA” a depus cerere de recurs, solicitând anularea încheierii instanței de fond și emiterea unei noi decizii prin care cauza să fie remisă pentru examinare în fond.

În motivarea recursului declarat recurentul a invocat că, în conformitate cu art. 391 alin. (1) Codul civil, prescripția extinctivă reprezintă termenul în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanţa de judecată, dreptul încălcat”.

Susține recurentul că, S.R.L. „Comalion LCA” poate proba prejudiciul care i-a fost cauzat, fapt care justifică că deține un drept, care i-a fost încălcat, care poate fi apărat pe cale judiciară.

Invocă recurentul că, potrivit art. 186^1 Cod de procedură civilă, cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea in proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripția, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează

excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

Notează recurentul că, contractul de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28 august 2017 a fost încheiat între persoanele juridice S.R.L. „Comalion LCA”, reprezentată de Platica Grigore şi S.R.L. „Construct Major Centru”, fiind administrată de către Negară Ivan.

Consideră recurentul că, tardivitatea a fost invocată de părțile în proces, care nici nu au un raport direct cu raportul juridic, obiect al termenului de prescripție, nefiind persoane în a căror favoare nu a curs prescripția, de asemenea, nu sunt nici creditorii unor astfel de persoane și nici nu pot justifica un interes legitim.

Analizând materialele cauzei, motivele și poziția părții recurente expusă în cererea de recurs, contrapunând prevederile legale aplicabile situației la starea de fapt constatată, Colegiul consideră cererea de recurs drept una neîntemeiată și necesar a fi respinsă, din următoarele considerente.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicare acesteia.

Colegiul constată că, recursul declarat de lichidatorul Iovu Oleg, în interesele S.R.L. „Comalion LCA” este depus în termen, deoarece încheierea contestată a fost emisă la 21 noiembrie 2023, iar recursul a fost depus la data de 05 decembrie 2023. Astfel, Colegiul atestă că recursul a fost declarat în interiorul termenului prevăzut de Lege.

Conform prevederilor art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părţi şi de ceilalți participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod şi de alte Legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului, iar potrivit art. 186/1 alin. (3) Cod de procedură civilă încheierea de admitere a excepției de tardivitate poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea contestată.

Conform dispozițiilor art. 186^1 Cod de procedură civilă:

(1) Cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

(2) Excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor.

(3) Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recursat.

(4) Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin.(3), este în drept:

a) să respingă recursul şi să menţină încheierea;

b) să admită recursul şi să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

(5) Dacă se dispune repunerea în termen şi/sau excepţia de tardivitate se respinge, instanţa de judecată emite o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul şi continuă examinarea cauzei.

În corespundere cu prevederile art. 110 Cod de procedură civilă termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces şi alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) Cod de procedură civilă actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

În corespundere cu dispozițiile art. 113 Cod de procedură civilă dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanţa de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform prevederilor art. 116 Cod de procedură civilă persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanţă. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură şi se examinează în

ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data şi ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea şi-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură. Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.

Potrivit art. 267 alin. (1) Cod civil /în vigoare la data producerii faptului juridic/ termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform dispozițiilor art. 271 Cod civil /în vigoare la data producerii faptului juridic/, acţiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripţie extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripţia.

În corespundere cu prevederile art. 272 alin. (1) Cod civil /în vigoare la data producerii faptului juridic/ termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Materialele cauzei denotă faptul că, la data de 20 ianuarie 2020, reclamantul S.R.L. „Comalion LCA” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere către S.R.L. „Construct Major Centru”, Negară Ivan, Platica Grigore, solicitând constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28 august 2017, declararea nulității facturii fiscale emise în temeiul contractului de vânzare-cumpărare, repunerea în poziția anterioară, rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28 august 2017, precum și încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată.

Se mai constată că, S.R.L. „Comalion LCA” în persoana unicului asociat și administrator Cecetova Ludmila prin procurile autentificate notarial înregistrate cu nr. 525 din 10.02.2016, nr.561 din 08.02.2016, nr.519 din 06.02.2019 și nr. 1813 din 11.05.2017 l-a împuternicit pe Negară Ivan să reprezinte interesele S.R.L. „Comalion LCA”, printre care și dreptul de a semna contracte de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile, să reprezinte interesele societății, etc. Astfel, la data de 28 august 2017 între S.R.L. „Comalion LCA” reprezentată de către Platica Grigore în baza procurii nr. 561 și S.R.L. „Construct Major Centru” reprezentată

de Negară Ivan a fost încheiat contractual de vânzare-cumpărare nr. 3685, având ca obiect apartamentul nr. 95 situat în mun. ***** str. ***** 2/1.

Prin încheierea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 21 noiembrie 2023 a fost admisă parțial cererea reprezentanții pârâților S.R.L. „Construct Major Centru", Negară Ivan, Platica Grigore privind aplicarea excepției de tardivitate.

S-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L."Comalion LCA" în proces de insolvabilitate împotriva S.R.L. „Construct Major Centru", Negară Ivan, Platica Grigore, privind constatarea nulității relative a contractului de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28.08.2017 în temeiul 231 Cod civil, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

S-a respins cererea reprezentanților pârâților S.R.L. „Construct Major Centru", Negară Ivan, Platica Grigore privind aplicarea excepției de tardivitate a acțiunii în temeiul prevederilor art. 226 Cod civil, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la data de 05 decembrie 2023 lichidatorul Iovu Oleg, acționând în interesele S.R.L. „Comalion LCA" a depus cerere de recurs, solicitând anularea încheierii instanței de fond și emiterea unei noi decizii prin care cauza să fie remisă pentru examinare în fond.

Colegiul, analizând materialele cauzei, motivele prezentate de părți și probele administrate în susținerea pozițiilor expuse atestă despre legalitatea încheierii emise de instanța de fond și netemeinicia recursului declarat de lichidatorul Iovu Oleg, în interesele S.R.L. „Comalion LCA". Or, instanța de fond corect a constatat intervenirea prescripției pentru adresare cu prezenta acțiune în privința pretențiilor reclamantului S.R.L. „Construct Major Centru", Negară Ivan, Platica Grigore, privind constatarea nulității actelor juridice, repunerea în poziția anterioară, rezoluțiunea contractului, încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată.

În acest sens Colegiul relevă că, potrivit art. 226 Cod civil, în cazul în care atribuțiile persoanei privind încheierea actului juridic sunt limitate prin contract, iar împuternicirile organului persoanei juridice, - prin actul de constituire, în comparaţie cu cele stipulate prin mandat, lege sau cu cele deduse din circumstanţele în care se încheie actul juridic, acesta, încheiat fără respectarea limitelor impuse, poate fi declarat nul numai în cazul în care se demonstrează că cealaltă parte a ştiut sau trebuia să ştie despre limitări.

La caz, S.R.L.„Comalion LCA" a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L.„Construct Major Centru", Negară Ivan, Platica Grigore, solicitând constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28 august 2017, declararea nulității facturii fiscale emise în temeiul contractului de vânzare-cumpărare, repunerea în poziția anterioară, rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28 august 2017. Una din solicitările din cererea de

chemare în judecată înaintată la data de 03 ianuarie 2020, de către S.R.L. „Comalion LCA” împotriva lui Negară Ivan, Platica Grigore și S.R.L. „Construct Major Centru” este constatarea nulității relative a contractului de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28 august 2017, în temeiul art. 231 Cod civil.

Potrivit art. 231 alin.(2) Cod civil, actul juridic încheiat în urma înțelegerii dolosive dintre reprezentantul unei părţi şi cealaltă parte poate fi declarat nul de instanţa de judecată. Cererea de anulare, în cazul prevăzut la alin. (1), poate fi depusă în termen de un an de la data la care cel interesat a aflat sau trebuia să afle despre încheierea actului juridic. Prin urmare, reclamantul S.R.L. „Construct Major Centru” a omis termenul de prescripție de un an potrivit art.231 Cod civil, iar potrivit prevederilor art. 272 Cod civil, termenul de prescripție în interiorul căruia reclamanta avea dreptul să intenteze acțiune în instanța de judecată a început să curgă din data de 28 august 2017 și a expirat la 28 august 2018. Prin eliberarea procurilor pe numele lui Negară Ivan să reprezinte S.R.L. „Comalion LCA”, se confirmă faptul că asociatul S.R.L.„Comalion LCA”, - Cecetova Ludmila a cunoscut despre acțiunile întreprinse și l-a împuternicit de a semna actele juridice pe Negară Ivan.

Reieșind din cele menționate, se constată că, reclamantul a omis termenul de prescripție în partea constatării nulității relative a contractului de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28 august 2017 în temeiul art. 231 Cod civil, drept urmare, acțiunea înaintată de către reclamantul S.R.L. „Comalion LCA” just a fost respinsă de către instanța de fond în partea constatării nulității relative a contractului de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28 august 2017 în temeiul art. 231 Cod civil, ca fiind cu omiterea omiterii termenului de prescripție.

În acest sens, Colegiul face referire și la jurisprudența CtEDO pentru situații similare. Or, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene, articolul 6 par. 1 CEDO consacră „dreptul la o instanță”, al cărui drept de acces și, anume dreptul de a iniția proceduri în fața instanțelor judecătorești în materie civilă, constituie un aspect (a se vedea Golder vs Regatul Unit, 21 februarie 1975, parag. 36). Pentru ca dreptul de acces să fie eficace, o persoană trebuie să aibă o posibilitate clară și practică de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale (a se vedea Bellet vs Franța, 4 decembrie 1995, parag. 36). Totodată, Curtea Europeană a arătat, că revine, în primul rând, celor interesaţi să depună orice diligenţă pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza CAÑETE DE GOÑI vs Spania, 15 octombrie 2002, parag. 39 – 40 sau Agapito Maestre Sanchez vs Spania, 4 mai 2004).

Conjunctura descrisă în actualul caz este identică cu spețele examinate de CtEDO, în special, cauza Oleksiy Grygorovych Boyko vs Ucraina, 23 octombrie 2007, cauza Hennings vs Germania, 16 decembrie 1992, parag. 26, sau cauza

Antunovic vs Croatia, 4 octombrie 2016, parag. 55 – 56. Potrivit jurisprudenței invocate, autorităţile judiciare nu sunt răspunzătoare pentru faptul, că partea a neglijat obligațiile și nu a utilizat în măsură deplină drepturile sale și a omis exercitarea în termen a acțiunilor procedurale, pentru a-și apăra drepturile și interesele pretins a fi lezate.

La fel, potrivit jurisprudenței CtEDO, cauza Ruiz Torija vs Spania, (hotărâre din 9 decembrie 1994, Seria A nr. 303-A), Curtea a constatat că omisiunea instanţelor judecătoreşti de a motiva refuzul de a accepta o obiecţie, potrivit căreia acţiunea era tardivă, a constituit o violare a acestei prevederi. Curtea a mai relatat, că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanţă, după cum este garantat de articolul 6§1 al Convenţiei, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenţiei care, în partea sa relevantă, declară preeminenţa dreptului o parte a moştenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenţei dreptului este principiul securităţii raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanţele judecătoreşti dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuţie (a se vedea Brumărescu vs România, [GC], nr. 28342/95, §61, ECHR 1999-VII; Roşca vs Moldova, nr. 6267/02, §24, 22 martie 2005).

În cauza Melnic contra Moldovei, Curtea notează că recursul trebuia depus de către o parte în proces în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă al Republicii Moldova. Sarcina Curţii este să determine, dacă această procedură a fost aplicată într-un mod compatibil cu articolul 6 al Convenţiei, inclusiv cu principiul securităţii raporturilor juridice. În acelaşi timp, Curtea trebuie să ţină cont că responsabilitatea de a interpreta prevederile legislaţiei interne revine, în primul rând, instanţelor judecătoreşti naţionale (a se vedea Waite and Kennedy vs Germany [GC], nr. 26083/94, 18 februarie 1999, §54).

Curtea a mai notat o situație similară și în cauza Popov vs Moldova (nr. 2) [cererea nr. 1996/04 din 06.12.2005] în care a constatat, că prin neprezentarea motivelor pentru repunerea pârâtului în termenul de prescripție omis, pentru efectuarea unui act procedural, instanțele naționale au încălcat dreptul părții vizate, în favoarea căreia s-a scurs termenul, la un proces echitabil.

În opinia Curţii Europene a Drepturilor Omului expusă în jurisprudenţa sa constantă, limitele de termen (prescripţia) impuse în vederea apărării judiciare a drepturilor pretinse a fi lezate, sunt acceptabile în interesul unei bune administrări a justiţiei, urmărind un scop legitim de a asigura securitatea raporturilor juridice şi protejarea persoanelor, ce ar putea fi acuzate împotriva învinuirilor lipsite de actualitate (staleclaim) susceptibile de a provoca dificultăţi în eliminarea şi preîntâmpinarea actelor de injustiţie. Curtea a mai statuat, că repunerea în termenul de prescripţie nu se admite chiar şi în cazurile când noi circumstanţe au

devenit cunoscute după expirarea termenului de prescripţie sau când cauzele acţiunii au devenit cunoscute după expirarea termenului de prescripţie (StubbingsandOthers vs the UK, nr. 36-37/1995/542-543/628-629, 24.09.1996, §51).

În acest sens instanţa reţine, că respectarea principiului preeminenţei dreptului constituie una din exigenţele unui proces echitabil în sensul art. 6§1 CEDO (Roşca contra Moldovei, nr. 6267/02 din 22.03.2005, par. 24, f.d. 28).

În același context, instanța de recurs accentuează că participanții la proces, în conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, au obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, iar faptul că reclamantul a înțeles incorect legea nu justifică imposibilitatea acesteia de a iniția o acțiune în instanță în interiorul termenului prevăzut de Lege deoarece, după cum a fost indicat anterior, părţile urmează să-şi valorifice drepturile garantate de Lege în termenul și modul stabilit, aspect specific şi speţei deoarece, în conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Or, în temeiul art. 10 Cod de procedură civilă, îndeplinirea defectuoasă a unui act de procedură este susceptibilă suportării de către partea culpabilă a urmărilor nefavorabile, în speță, stabilite de prevederile art. 186^1 Cod de procedură civilă, exonerarea fiind inadmisibilă în condiţiile stabilite de reglementările procesuale civile în vigoare. În situația descrisă, exonerarea arbitrară a reclamantului/recurent de sancţiunile procedurale stabilite de prevederile legale citate, în sensul prevederilor art. 10 Cod de procedură civilă, afectează exigenţele unui proces echitabil în sensul art. 6 a Convenţiei, potrivit cărora instanţa de judecată are obligaţia de a asigura aparenţele de imparţialitate şi de a nu admite acte de intervenţie arbitrară în favoarea sau defavoarea uneia din părţi, având obligaţia concretizată şi de jurisprudenţa Curţii Constituţionale, potrivit căreia una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor, stabilite de Constituţie şi legi, or, instanţele de judecată nefiind o excepţie în acest sens (HCC nr. 2 din 19.01.1998).

Colegiul reţine, că în circumstanţele speţei, sacrificarea principiului preeminenţei dreptului în sensul exonerării recurentei de sancţiunile procedurale va avea, *inter alia*, ca efect defavorizarea procesuală a părții intimate, deoarece asemenea acţiuni nu pot fi admise de către instanţa de judecată decât în condiţiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acţiunile arbitrare ale instanţe sunt

incompatibile testului de imparţialitate obiectivă perceput de un observator informat şi dezinteresat. Imparţialitatea este esenţială pentru îndeplinirea adecvată a funcţiei judiciare, ea priveşte nu doar hotărârea însăşi, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).

Mai mult decât atât, potrivit definiţiei date în jurisprudenţa CtEDO noţiunii de certitudine legală, se menţionează inter alia că legislaţia naţională trebuie să fie expusă cu o suficientă precizie pentru a oferi posibilitatea persoanelor de a-şi reglementa comportamentul în sensul posibilităţii obţinerii unor „consultaţii adecvate" de a prevedea, în caz de necesitate, la un nivel rezonabil consecinţele ce pot surveni în rezultatul anumitor acţiuni (Sunday Times vs UK 26.04.1979, §49).

Or, certitudine legală impusă regulilor de procedură civilă, în calitate de condiţie *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentei, cât şi ale intimaților, din care considerente instanţa de judecată nu este în drept de a substitui voinţa legislatorului, materializată în conţinutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării reclamantei/recurentă de sancțiunile procedurale, la caz materializate prin respingerea acțiunii pe motiv de tardivitate fără a fi examinat fondul acesteia, din motivul înţelegerii greşite a legii și efectelor legale.

Instanţa de recurs nu este în drept de a admite derogări de la prevederile legii comise de partea recurentă și de a acorda facilități în detrimentul celorlalți participanți ai procesului. Or, principiul preeminenţei dreptului, inserat în preambulul Convenţiei Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp un important impuls la adoptarea Convenţiei (Golder contra Regatului Unit al Marei Britanii, nr. 4451/70 din 21.02.1975, par. 34, f.d. 30), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (2) al Convenţiei de la Viena cu privire la dreptul tratatelor din 23.05.1969, nu poate fi neglijat la soluţionarea pricinilor civile, potrivit prevederilor art. 12 Cod de procedură civilă, iar conform dispoziţiilor art. 1 alin. (3) Constituţia Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudenţa constantă a Curţii Constituţionale, (hotărârea Curţii Constituţionale nr. 2 din 19.01.1998), una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi.

Drept rezultat, în situația anterior descrisă, Colegiul constată că instanța de fond a adoptat o soluție justă și întemeiată, corect a stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent speței, încheierea emisă în acest sens fiind întemeiată și legală, iar motivele invocate de recurent în cererea de recurs fiind formale și neîntemeiate, reducându-se doar la critica subiectivă față de

concluziile instanței de fond, necesită a fi respinse, cu menținerea actului judecătoresc atacat.

Reieșind din cele expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 186[1] alin. (4) lit. a), 427 lit. a) și 428 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de lichidatorul Iovu Oleg, în interesele S.R.L. „Comalion LCA”.

Se menține încheierea Judecătoriei ***** sediul Centru din 21 noiembrie 2023, privind admiterea parțială a cererii de excepție de tardivitate și respingerea ca fiind tardivă a cererii de chemare în judecată înaintată de S.R.L.„Comalion LCA” către S.R.L.„Construct Major Centru”,Negară Ivan, Platica Grigore, privind constatarea nulității relative a contractului de vânzare-cumpărare nr. 3685 din 28.08.2017 în temeiul art. 231 Cod civil.

Decizia este irevocabilă din momentul pronunțării.

Preşedintele completului, judecătorul Eugeniu Clim

Judecătorii: Steliana Iorgov

Olga Cojocaru